

Regeringskansliet
(Justitiedepartementet)
103 33 Stockholm

Remiss: En översyn av lagstiftningen om företagsbot (SOU 2016:82)

Juridiska fakultetsnämnden instämmer i allt väsentligt i de bedömningar som görs i promemorian och tillstyrker förslagen. På en punkt finns dock skäl att kommentera de bedömningar som görs i promemorian.

Utredningen föreslår att företagsbotens tillämpningsområde, till skillnad från i dag, ska utvidgas till att omfatta också brott som begåtts i utövningen av bl.a. sådan offentlig verksamhet som kan jämföras med näringsverksamhet, t.ex. kommunal skolverksamhet. Enligt utredningen framstår det inte som motiverat att behålla skillnaden att företagsbot kan åläggas för brott som begås i enskild näringsverksamhet men inte för brott som begås i motsvarande kommunal verksamhet. Utredningen anger bl.a. att det förvisso sällan finns något vinstintresse inom den verksamhet som staten, kommuner eller landsting bedriver, men att det kan finnas ett intresse av att hålla nere kostnaderna i verksamheten och därmed också ett intresse av att begå eller tillåta brott i verksamheten, vilket talar för att utvidga tillämpningsområdet (s. 14 f., 152 f., 194 samt 328 f.).

Enligt utredningen bör emellertid inte den finansiella ställningen beaktas när företagsboten storlek bestäms för staten, kommuner eller landsting, vilket får till följd att dessa rättssubjekt inte bör kunna åläggas en *förhöjd företagsbot* (s. 19 f., 194 samt 339 ff.). Som skäl mot att staten, kommunerna eller landstingen bör kunna åläggas en förhöjd företagsbot anger utredningen bl.a. att det bör beaktas att en mycket stor del av den verksamhet som kommuner och landsting bedriver är av obligatorisk karaktär och att kommunerna och landstingen således måste bedriva den. Därtill framhålls svårigheten att på ett rättvist sätt bedöma den finansiella ställningen inom staten, kommunerna och landstingen då sedvanliga företagsekonomiska överväganden inte låter sig göras (s. 194)

Fakultetsnämnden ifrågasätter inte att det finns skäl som talar mot att staten, kommunerna och landstingen bör kunna åläggas en förhöjd företagsbot, men efterlyser samtidigt en fördjupad diskussion om de eventuella negativa effekter det skulle kunna föra med sig att inte låta staten, kommunerna och landstingen omfattas av bestämmelserna om förhöjd företagsbot. Det är nog korrekt att det inte förekommer några egentliga vinstintressen inom den verksamhet som staten, kommunerna eller landstingen bedriver, men denna

Juridiska fakultetsnämnden

omständighet hindrar i och för sig inte att det av andra skäl kan vara betydelsefullt att bestämmelserna om förhöjd företagsbot, möjligen i modifierad form, bör omfatta också dessa rättssubjekt.